

Τα δικαιώματα των γυναικών απειλούνται ακόμα και τώρα

Αποσπάσματα από την ομιλία της Αλίκης Γιωτοπούλου Μαραγκοπούλου

Η κ. Μαραγκοπούλου, την οποία το ακροατήριο υποδέχτηκε θερμά, απευθύνθηκε σε φίλους και συναδέλφους, γιατί «όλοι εδώ είμαστε συναγωνιστές για τα δικαιώματα της γυναίκας, άρα συνάδελφοι στον αγώνα». Συνεχάρη το Σύνδεσμο για την εκδήλωση, και ευχαρίστησε για την τιμή να ονομαστεί το Βραβείο Κοινωνικής Προσφοράς με το όνομά της. «Αυτό με συγκίνησε και μου άρεσε», μας είπε, «ιδιαίτερος, για το λόγο ότι ήταν δική μου πρωτοβουλία η καθιέρωση αυτού του Βραβείου εδώ και χρόνια, γνωρίζοντας ότι η κοινωνική προσφορά των γυναικών είναι τεραστία και η προβολή της αντιστρόφως ανάλογη με το μέγεθός της».

Συνεχάρη τις δύο βραβευόμενες, τις οποίες, όπως είπε, εκτιμά για το μεγάλο έργο που έχει επιτελέσει κάθε μια στη σφαίρα δραστηριότητάς της. Αναφέρθηκε ιδιαίτερα στην κ. Παπαδημητρίου, με την οποία, όπως είπε, είχε την ευχαρίστηση να συνεργαστεί πάρα πολλές φορές, και, επομένως, και την ευκαιρία να συνδεθεί περισσότερα ψυχικά μαζί της και να εκτιμήσει το λαμπρό έργο της. Αναφέρθηκε δε ιδιαίτερα στην αποφασιστικής σημασίας συνεργασία της κ. Παπαδημητρίου τόσο με το Ίδρυμα Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, όσο και με το Σύνδεσμο στην υπόθεση της «Παγκόσμιας Πορείας κατά των βαριών μορφών Παιδικής Εργασίας».

Στη συνέχεια, η κ. Μαραγκοπούλου έδωσε τη δική της θέση πάνω το θέμα της ημέρας, που είναι η οικογένεια και το παιδί, για να προσθέσει όσα θεώρησε απαραίτητα να τονιστούν.

«Στην ελληνική οικογένεια σήμερα υπάρχει ένα πρόβλημα το οποίο εμφανίζεται πάντοτε στην πρώτη γραμμή, η υπογεννητικότητα. Για την υπογεννητικότητα πάντα ρίχνουν όλοι τις ευθύνες στη γυναίκα. Λένε ότι επειδή εργάζεται, ή επειδή θέλει να προβάλλεται, δεν θέλει να έχει άλλα παιδιά κ.ο.κ.. Η πραγματικότητα είναι ότι κάθε κοινωνικό φαινόμενο έχει πολλά κοινωνικά αίτια. Η υπογεννητικότητα δεν είναι θέμα προσωπικό της γυναίκας, ούτε και του άνδρα της οικογένειας. Είναι θέμα που γεννήθηκε από την εξέλιξη της κοινωνίας. Οι λόγοι είναι διάφοροι, και δεν είναι μόνον οικονομικοί. Μάλιστα, πρέπει να σημειωθεί, ότι σε φτωχές χώρες η γεννητικότητα είναι υψηλότερη και στις οικονομικά ανεπτυγμένες χώρες χαμηλότερη.

Ειδικά, στην ελληνική κοινωνία λειτουργούν παράγοντες ποικίλης φύσεως, όπως

- 1) Τα μεγάλα έξοδα για την εκπαίδευση των παιδιών, εφ' όσον η παραπαιδεία έγινε απαραίτητη.
 - 2) Ο φόβος των γονέων για τα ναρκωτικά που κυκλοφορούν στα σχολεία.
 - 3) Η επικίνδυνη βία που χρησιμοποιείται μέσα στα σχολεία από ομάδες παιδιών.
 - 4) Το φάσμα της ανεργίας μετά το τέλος των σπουδών.
- Όλα αυτά είναι αποτρεπτικά της απόφασης για από-

κτηση παιδιών, και μάλιστα περισσότερων του ενός.

Οι λόγοι συνεπώς είναι πολλοί. Όσοι προβάλλουν ως κύριο λόγο την επαγγελματική εργασία της γυναίκας κάνουν λάθος. Η επαγγελματική εργασία της γυναίκας είναι απαραίτητη για την κατάκτηση σωστής οικονομικής ανεξαρτησίας, που είναι προϋπόθεση της ισότητας. Επομένως αυτή δεν πρέπει να θιγεί. Εξ άλλου ανεβάζει το βιωτικό επίπεδο της οικογένειας. Εκείνο που χρειάζεται να γίνει για την εξουδετέρωση των παραπάνω λόγων είναι η δίκαιη κατανομή των βαρών της επιμέλειας και φροντίδας των παιδιών και του σπιτικού μεταξύ των μελών της οικογένειας, καθώς και η αύξηση των κρατικών ή κοινοτικών θεσμών για την επιμέλεια των παιδιών προσχολικής ηλικίας.

Όλα τα παραπάνω προέρχονται από την πορεία που πήρε η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας, η μετατροπή μας σε μια υπερβολικά καταναλωτική κοινωνία. Σ' αυτή την καταναλωτική κοινωνία η γυναίκα παίζει πράγματι ένα ρόλο αντικοινωνικό. Αφήνεται κάποιες φορές να πέσει θύμα της διαφήμισης σε πολλά, και προ παντός σε δαπάνες εμφάνισης Έτσι ξοδεύει πολλά σε είδη όχι πραγματικά αναγκαία και όχι σπάνια βλαβερά.

Θα ήθελα να αναφερθώ σε μια μεγάλη ευθύνη που έχουν και οι δυο γονείς. Σήμερα στη νεολαία υπάρχουν ορισμένες συνήθειες οι οποίες είναι πολύ βλαβερές για τα ίδια τα παιδιά. Π.χ. η έξοδος τους από την εφηβική ηλικία για να πηγαίνουν στα διάφορα νυκτερινά κέντρα από τα μεσάνυχτα και μετά. Αυτό είναι η ρίζα της καταστροφής των παιδιών, η κατεύθυνσή τους στα ναρκωτικά κλπ. Στο θέμα αυτό θα έπρεπε να παίξουν ενεργό ρόλο και οι σύλλογοι γονέων, που υπάρχουν για να συμπράττουν οι γονείς όλοι μαζί, ώστε να δίνουν σωστές κατευθύνσεις στην αγωγή των παιδιών τους. Και θα έπρεπε επίσης να ενδιαφέρονται, ώστε τα διπλώματα που παίρνουν τα παιδιά τους να ανταποκρίνονται σε ουσιαστική παιδεία, σε ουσιαστική γνώση, σε ουσιαστική μόρφωση της προσωπικότητάς τους, πράγμα που θα βοηθούσε στο να μην ξοδεύονται τόσα λεφτά στην παραπαιδεία.

Αυτά θεώρησα καθήκον μου να σας τα πω. Αλλά θέλω να σας πω και δύο λόγια ακόμη τα οποία σήμερα είναι πολύ επίκαιρα. Είναι σχιζοφρενική η κατάσταση της θέσης της γυναίκας στον κόσμο, όπως είναι άλλωστε όλη η κοινωνική κατάσταση των λαών και των κοινωνιών, αυτή την εποχή. Από τη μια μεριά προωθούμε τις γυναίκες να μπουν παντού, να προκόβουν, να προχωρούν με βάση την ουσιαστική ισότητα, να μπορούν να είναι στα κέντρα λήψης αποφάσεων όσο το δυνατόν περισσότερες, για να έχουν και αυτές γνώμη όπως οι άνδρες, για το τι είναι δίκαιο. Από την άλλη μεριά όμως αυτή τη στιγμή παρουσιάζεται μια σοβαρή φονταμενταλιστική κίνηση εναντίον της προόδου των γυναικών. Ακούσατε από την κ. Τσουμάνη την πρόταση που κατέθεσαν οι Ηνωμένες Πολιτείες για να

περιοριστούν τα δικαιώματα της γυναίκας όσον αφορά την άμβλωση και άλλα ακόμη δικαιώματα προερχόμενα από θέσεις της Καθολικής Εκκλησίας, η οποία έχει φτάσει μέχρι του σημείου να κάνει τη μεγάλη προπαγάνδα για να μην χρησιμοποιούνται προφυλακτικά, ακόμη και στην Αφρική, ενώ πεθαίνει ο κόσμος από το AIDS

Εδώ στην Ελλάδα έχουμε τώρα και άλλα προβλήματα. Έχουμε μια μουσουλμανική μειονότητα τουρκικής καταγωγής στη Θράκη. Η μουσουλμανική αυτή μειονότητα έχει δικαίωμα, σύμφωνα με μια Ελληνοτουρκική σύμβαση η οποία είναι ισχυρή, να έχει για τα οικογενειακά της θέματα αρμόδιο λειτουργό τον Μουφτή. Λοιπόν, ο Μουφτής έχει φτάσει σε σημείο να εκθέτει την Ελλάδα διεθνώς. Να παντρεύει κοριτσάκια 11 χρονών. Να επιτελεί γάμους με αντιπροσώπους. Δηλαδή να μην έχει δει το κοριτσάκι ούτε το γαμπρό ποτέ, να μην είναι παρούσα στο γάμο της, και να την παντρεύουν και από 11 χρονών. Αυτές ειδικά οι διατάξεις των μουσουλμανικών κανόνων δεν είναι θρησκευτικές, είναι εκκλησιαστικές· άλλο το ένα, άλλο το άλλο. Το γεγονός δε ότι δημιουργούν καταστάσεις καταλυτικές δεσμευτικών διατάξεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων,

αντί να προκαλέσει γενική αντίδραση στην Ελλάδα, μερικοί να υποστηρίζουν ότι πρέπει να σεβαστούμε τα έθιμα και τις αρχές της μειονότητας. Το Διεθνές Δίκαιο όμως μας υποχρεώνει να μη σεβόμαστε τέτοια έθιμα, γιατί, σύμφωνα με αυτό, όταν υπάρχει σύγκρουση μεταξύ εθίμων θρησκευτικών ή οινωδήποτε άλλων και του Διεθνούς Δικαίου που αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα, αυτά που πρέπει να προστατευθούν είναι τα ανθρώπινα δικαιώματα. Αλλιώς γίνεται διάτρητος ανά τον κόσμο ο ιστός αυτός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που δημιουργήθηκε από αγώνες και αίμα.

Το Ίδρυμα Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, με τη σημερινή επέτειο της Ημέρας της Γυναίκας, έχει κάνει ένα Ψήφισμα, το οποίο είναι σύντομο και θα κλείσω διαβάζοντάς το. Ευκαιρία μου έδωσε το γεγονός ότι, όπως ξέρετε, εδάρησαν ανηλεώς οι Τουρκάλες στην Κωνσταντινούπολη, παραμονή της Ημέρας της Γυναίκας, επειδή διαδήλωσαν λόγω της επέτειου διεκδικώντας τα δικαιώματά τους.

Η συγκέντρωση ενέκρινε ψήφισμα του Ιδρύματος Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου καταδικαστικό του δημόσιου ξυλοδαρμού γυναικών που διαδήλωσαν για την επέτειο της Ημέρας της Γυναίκας στην Κωνσταντινούπολη.